

AALTJESZIEKTE IN MAÏS

DOOR

IR W J. DEWEZ

Zooals bekend heeft men in sommige deelen van Noord-Limburg — en dat speciaal op de humusarme, min of meer leemhoudende zandgronden — regelmatig zeer veel last van het stengelaaltje (*Tylenchus devastatrix*) in rogge. De vrij sterke uitbreiding, die de rogge de laatste jaren nog onderging, heeft het optreden dezer kwaal nog bevorderd. Ook in haver kan meermalen aaltjesziekte worden geconstateerd, terwijl men in sommige dorpen een zekeren afkeer tegen den verbouw van erwten — die daar overigens uitstekend in het bedrijf passen — heeft gekregen, omdat men na dit gewas in de daarop volgende rogge in hevige mate de aaltjesziekte ziet optreden.

Inkrimping van de teelt van aardappels maakt de noodzakelijke vruchtwisseling al niet gemakkelijker en de mededeeling, dat de maïs in dit opzicht zeer gunstig zou voldoen, was voor meerdere landbouwers, die met aaltjesziekte op hun perceelen te kampen hadden, dan ook zeer welkom.

Helaas blijkt de maïs echter eveneens en wel in zeer hevige mate door het stengelaaltje te worden aangetast. Ik was in de gelegenheid zulks op een tweetal perceelen onder Belfeld en onder Meerlo te kunnen constateeren. Onder Belfeld was het een klein bedrijfje, waar rogge, maar vooral ook een perceel haver vrij sterk onder aaltjesziekte geleden hadden en deze ziekte daar telken jare regelmatig optrad. Ongeveer midden in een klein perceeltje maïs trof ik een plek aan waar verschillende planten met hun stengels plat tegen den grond lagen, alsof men er op getrapt had. Bij nader toezien bleken de meeste stengels zeer kort gebleven te zijn, met sterk gegolfde en gekroesde bladeren. De stengels, die plat tegen den grond lagen, waren normaal ontwikkeld en droegen ook normale gladde en groote bladeren. Zij waren omgevallen, omdat zij bijna geen wortels hadden en zodoende een stevige verankering in den grond misten. Bij uittrekken bleek de stengelbasis zeer sterk opgezwollen te zijn (foto no. 1) en bij doorsnijden was deze bij de niet uitgegroeide stengels onderaan geheel rot en iets hooger voos en maakte dan den indruk geheel uitgezogen te zijn.

Denzelfden dag vond ik te Meerlo een grooter veld, hetwelk

op een kantstrook ter breedte van 3-4 m na, totaal vernield was (foto no. 2). Vertoonden reeds op het eerste gezicht de zieke maïsplanten zeer sterke overeenkomst met reupzieke roggeplanten, het microscoop liet duidelijk de veroorzakers der kwaal zien. Op 25 Juli — 14 dagen na het eerste bezoek — ben ik nog eens op het veld te Meerlo een kijkje gaan nemen. Waren bij het eerste bezoek de aangetaste planten bijna allemaal nog groen, nu bleek een groot gedeelte weg te rotten, terwijl de behoorlijk ontwikkelde, maar plat tegen den grond gelegen stengels veelal verdord waren: zij waren ondertusschen geheel uit den grond losgeraakt of hadden door de paar kleine worteltjes bij de aanhoudende droogte onvoldoende vochttoevoer gekregen.

In tegenstelling met rogge, waarbij bij een aantal planten toch nog enkele halmen tot normale ontwikkeling komen, zoodat men alleen aan den aanmerkelijk dunneren stand van het gewas de aantasting door het stengelaaltje, die plaats had, kan constateeren, is de beschadiging, die dit perceel maïs onderging, wel zoo volkomen, dat er pleksgewijze nagenoeg niets meer zal overblijven.

fig. 1.

fig. 2.